

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Shelach 5786

In memory of Alec Eliyahu ben Yeshayahu Levy z"l,
father of Elan Levy, in honor of his yartzheit

Shabba times
19:24 20:27

Issue: 138

This week we read about the tragic downfall of Am Yisrael when the spies that they sent to tour the land, before they conquered it, returned with a very negative report. Had they merely stuck to the facts and relayed to Moshe the land's strong points and weak points, they would not have been faulted. Unfortunately, they then offered their terrible analysis, telling the people that the land was not conquerable and their journey was for nothing. This report, totally bereft of any Emunah in Moshe or Hashem, angered Hashem to the degree that He swore that the people would wander in the desert for 40 years, allowing all of the people to die out gradually. Indeed, only the few who had not sinned were allowed entry into the land.

It is not surprising that the people cried and mourned when they heard Hashem's verdict against them. There were those who were in denial of this decree, and they tried to rise against the gentiles to conquer the land on their own, thinking they had a chance to succeed when Hashem had already told them that at this stage it was pointless. Sure enough, they were thoroughly defeated by the gentiles and none who rose up survived.

At this point one could only imagine the morale of the Jewish people. Once faced with the hopes of entering the land of Israel in a short span of a couple months, they were now faced with the prospect of wandering for 40 years, being told that none who sinned would merit to enter the land. And if there still lingered any sliver of hope, that was surely dashed when they saw the Jews, who tried to enter, killed by the gentiles.

In the very next passage, Hashem instructs Moshe to tell the people that when they will enter and live in the land of Israel, they may wish to donate a sacrifice to Hashem as a goodwill gesture. The parsha then details the laws of these sacrifices, depending on whether the animal being offered was a bull, a sheep or a ram. Each one needed a certain amount of oil and flour accompanying the animal.

It seems strange that Hashem would give them this passage now, when there was certainly no rush to give it, now that they were 40 years away from entering the land and bringing these sacrifices. What was the rush to give them this piece of Torah now? Rashi explains the reason why Hashem gave them this piece now, was to reassure them

that they or their children would enter the land! It was not a matter of if but a matter of when!

Hashem saw how despondent they were. Surely they must have doubted whether they would really enter the land. A lot could happen in 40 years. Perhaps there would be more failures during those years that would delay their entry into the land even further, or perhaps a sin so severe would be committed that would cause them to forfeit their rights to the land altogether. To console them, Hashem gave them the parsha of these sacrifices which He prefaced with the words, "When you will enter the land of Israel..." Hashem was promising them that they would reach their destination!

The absolute worst emotion for the Jewish people to feel is Yi'ush, the feeling that all hope is lost. Hashem made sure that although they had reason to be disappointed and to even be a bit depressed over the decree of the spies, they must never lose hope or stop believing. Their entry into the land was guaranteed! It may take longer than originally thought, but eventually they will get there.

Today we live in the land of Israel with tremendous blessing and prosperity, but we too grow despondent and weary of the continuous attacks meted out by our enemies. And despite our successes in weakening our enemies, they seem to bounce back with a vengeance to the point that we ask ourselves, will we ever truly be over this? Will we ever be able to enjoy a life of peace in our homeland?

The answer is a resounding yes! Our parsha teaches us that it is ok to feel discouraged at times but we must never give up hope. Just as Hashem promised them after they were barred from entering the land, that eventually they would succeed, all the more so we, who are already in the land and have accomplished so much, will succeed against our enemies to the point when peace will reign in the land and we will no longer experience loss and pain. It is taking longer than we hoped. When Israel and American attacked Iran on Parshat Zachor in such a spectacular way, we thought the war would be over almost immediately and yet we find ourselves still mired in struggles, with our enemies showing little sign of surrender. Let's remember that day will come when we too will bring sacrifices of thanks with our Temple rebuilt and peace restored to our land! May it come today!

Point for Growth | What Does Hashem Really Think of You?!

After the sin of the spies, Hashem tells Moshe Rabbeinu: I will destroy them and make you into a great nation. It sounds like the relationship is finished. But the navi Yirmiyahu brings words that seem like a complete contradiction: I remember the kindness of your youth, the love of your wedding, how you followed Me into the desert in an unsown land. The love of a wedding night, the deepest bond between husband and wife, and yet destroy them?! How do both of these things exist at once?

The answer is a fundamental principle. My thoughts are not your thoughts. Forty years in the desert. Ten times they tested Him. Ten out of forty. Hashem looks at that and says: ten times. Not forty. Not always. Ten. He doesn't zoom in on the failures. He zooms out on the entire journey. Where is your heart? That is what rises before Him.

Weekly Challenge: When you look at your friend, your child, or your boss and see something that bothers you, remember that Hashem looked at the ten times they angered Him in the desert and still called the entire journey a wedding night. Look at the full picture. There is far more good there than what you see in this one moment. Ben Goldstein RCK Director

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Shelach 5786

Shabba times

19:24 END 20:27

Issue: 138

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

Question: What is special about the date of the 23rd of Sivan, which falls next week?

Answer: The Megillah (Esther 8:9) tells us that on this day the second royal letters were sent out by Mordechai and Esther. These letters granted the Jews permission to gather together, defend themselves, and fight back against those who sought to harm them under the authority of Haman's original decree. The sefer Rosh Golas Ariel relates in the name of the Imrei Emes of Gur that he chose this date for his son's wedding and wrote in the invitation: "Just as our ancestors rejoiced on this day, so too shall we rejoice."

Question: Some members of a shul want to break away and establish an independent minyan.

Some argue that division is never beneficial and that "B'rov Am Hadras Melech" — Hashem is honored when more people gather together. Others argue that the city will benefit from an additional shul and that more Torah and kedusha will spread. Who is correct?

Answer: If the goal of those leaving is genuinely l'shem Shamayim, such as creating a stronger Torah environment or opening a shul in an area that lacks one, then their position is justified.

However, if the motivation is division, politics, or personal conflict, then it is not the proper path, and every effort should be made to preserve unity. That said, if the situation has already deteriorated and ongoing arguments are creating tension and discord, it may be better for the groups to separate in order to preserve peace.

Source: Minchas Asher, Vol. 3.

Question: I placed hot dairy pasta directly from the pot onto a meat porcelain plate. What is the status of the plate?

Answer:

This is certainly a halachic concern. Since the pasta was hot, we must assume that the meat plate absorbed a dairy taste and therefore requires koshering.

However, porcelain is generally treated as earthenware (cheres), which Chazal ruled cannot be kashered through the usual methods. At first glance, this would mean that the plate cannot be used and would need to be discarded.

Nevertheless, in a case of significant financial loss, such as when the plate is part of an expensive set and cannot be replaced individually, there may be room for leniency.

This is because the absorption occurred through a kli sheini (a second vessel), and some poskim maintain that a kli sheini does not cause significant absorption.

In addition, some authorities rely on the opinion of the Baal Ha'Itur, who holds that earthenware can be kashered through three rounds of hagalah. Others add that one should wait an extended period of time before doing so.

There is also the view of the Chacham Tzvi that after twelve months, the absorbed taste has significantly deteriorated.

Therefore, in a case of substantial loss, a competent Rav should be consulted, as there may be grounds to permit retaining the plate under specific circumstances.

Two Spies. One Truth.

Rabbi Moshe Ariel Margi

The Torah presents us with two people facing the exact same challenge: Yehoshua and Kalev. Both remained loyal to Hashem. Both rejected the spies' report. Yet each took a completely different path. Moshe changed Hoshea's name to Yehoshua and prayed for him: "May Hashem save you from the counsel of the spies." But why did Moshe pray only for Yehoshua? Was Kalev not facing the same danger? Later, Chazal tell us that Kalev traveled to Chevron to daven at the graves of the Avos. Why did only Kalev feel the need to go? And at the end of the parsha, Hashem praises Kalev: "My servant Kalev had a different spirit." What about Yehoshua?

The Chafetz Chaim explains that when a person finds himself surrounded by negative influences, there are two legitimate ways to respond. Yehoshua chose the direct approach. From the beginning, everyone knew exactly where he stood. He never hid his beliefs and never tried to fit in. The advantage is obvious: when a person stands firmly for his values, he protects himself from being influenced. But there is a price. Someone who openly stands for truth often becomes a target. People oppose him, criticize him, and sometimes try to harm him. That is why Moshe prayed for Yehoshua. Not because he was spiritually weak, but because he was exposed.

Kalev chose a different strategy. He stayed quiet. He allowed the spies to think he was with them. Not because he agreed, and not because he lacked courage. He was waiting for the right moment. When Kalev finally spoke, people listened because they believed he was one of them. Yehoshua could never have done that. Everyone already knew his position. This approach also has an advantage. It allows a person to influence people who would never listen to open opposition. But it carries a different danger. When you spend enough time in a negative environment, even with good intentions, some of that atmosphere can begin to affect you. The cynicism can slowly seep in. That is why Kalev went to Chevron. He needed a place to reconnect with who he really was. He needed spiritual fuel to keep his inner fire alive.

This is why the Torah praises Kalev for having "a different spirit." His greatness was not only that he resisted the spies. It was that he maintained an inner world of truth while living among people who thought differently. This lesson is as relevant today as it was in the desert. Sometimes we must be like Yehoshua, standing openly and courageously for our values, even when it brings criticism. Other times we must be like Kalev, working within the environment around us, influencing quietly and patiently. But if we choose Kalev's path, we must ask ourselves: Where is our Chevron? Where do we reconnect? Where do we recharge? What keeps our inner fire burning? Because whether we stand like Yehoshua or influence like Kalev, one thing is certain: if we do not actively strengthen ourselves, the fire we started with may slowly fade away.

שאי אתר

להצלחת עם ישראל

זמני השבת
 19:24 20:27

Issue: 138

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: חלק ממתפללי בית הכנסת רוצים לפרוש ולהקים בית כנסת עצמאי. הללו טוענים שאין הפירוד יפה לעולם ועוד 'ברוב עם הדרת מלך', והללו טוענים אדרבה העיר תרויח בית כנסת נוסף ויתרחבו גבולות הקדושה. עם מי הצדק?

תשובה: אם כוונת הפורשים היא לשם שמיים, כגון להקים בית כנסת עם צביון תורני יותר, או כדי להוסיף בית כנסת בחלק של העיר שאין בו בית כנסת, הרי שהצדק עמם. אולם אם המניע הוא בגלל פלגנות ומחלוקת, אין הדבר נכון, ולכתחילה יש לשמור על האחדות, אך אם המצב הוא כבר שיצר הקטטה כבר שולט בין הצדדים, עדיף להיפרד כדי לשמור על השלום בתוך בית הכנסת. מקור: שו"ת מנחת אשר חלק ג'.

שאלה: קיבלתי 100 ש"ח מחבר כדי לקנות לו מוצר בחנות שמחירו אכן 100 ש"ח. התמקחתי עם המוכר וקיבלתי הנחה של 20 ש"ח, והמוצר עלה לבסוף רק 80 ש"ח. 20 ש"ח הללו למי שייכים?

תשובה: ה-20 ש"ח הללו שייכים לחבר שנתן לך את הכסף. אם היה מדובר שהצלחת להשיג ב-100 ש"ח הללו מוצר נוסף (למשל במקום 4 חבילות קיבלת 5 חבילות) אז לדעת הרבה פוסקים הייתם צריכים להתחלק בשווי החבילה החמישית, כי אתם שותפים כאן לעסקה, החבר נתן את הכסף, ואתה השקעת את כושר השכנוע, ההליכה למקום וכו'.

אבל בנידוננו, ה-100 ש"ח הללו הם של החבר, וכעת שהוצאת מתוכם רק 80 ש"ח, הרי שה-20 ש"ח הנותרים הם נשארים בחזקת בעליהם, שהם החבר שלך, ולכן יש עליך להשיב לו את יתרת הכסף.

שאלה: מה מיוחד בתאריך 'כ"ג סיון' שיחול בשבוע הבא?

תשובה: במגילת אסתר (פרק ח' פסוק ט') מסופר שבתאריך זה נשלחו האגרות השניות בימי מרדכי ואסתר ובהן נכתב שיש רשות ליהודים להקהל ולעמוד על נפשם ולהשיב מלחמה לאלו הרוצים להרגם על פי הרשות שקיבלו האגרות הראשונות מכוח מזימת המן הרשע צורר היהודים.

ובספר 'ראש גולת אריאל' מסופר בשם הגה"ק בעל האמרי אמת זי"ע שערך נישואין לבנו ביום זה, וכתב בהזמנה 'וכאשר שמחו אבותינו ביום זה, כן נשמח גם אנחנו'.

שאלה: לקחתי פסטה חמה חלבית (מוקרמת) היישר מהסיר והנחתי אותה על צלחת בשירת העשויה מחרסינה.

מה דין הצלחת?

תשובה: בהחלט יש לנו כאן בעיה, שמאחר והפסטה הייתה חמה הרי שיש לחוש שהצלחת הבשרית בלעה טעם חלב, וממילא צריך להכשירה.

אלא שחרסינה (חרס) זה סוג חומר שחז"ל קבעו שלא ניתן להכשירו כמבואר בהלכות הגעלת כלים. וממילא לכאורה לא ניתן אלא לקבוע שיש להשליך את הצלחת לפח. אמנם, אם מדובר במקום הפסד משמעותי (כגון שהצלחת היא חלק מסט יקר, ואי אפשר להשיג צלחת בודדה) יש מקום להקל בהלכה זו מאחר והצלחת בלעה רק דרך 'כלי שני' ויש פוסקים הנוקטים שחום כלי שני אינו מבליע ומפליט, ונצרך לזה את שיטת 'בעל העיטור' שניתן להכשיר כלי חרס על ידי הגעלה ג' פעמים, ויש המצריכים בנוסף לחכות זמן רב עד ההכשרה הנ"ל (הגעלה ג' פעמים) ולצורך את שיטת ה'חכם צבי' שלאחר זמן רב (י"ב חודש) הטעם בלוע כבר מתמסס והולך לו.

לכן הוא פועל אחרת. כלפי חוץ הוא שומר על שתיקה הוא אינו חושף את עמדתו האמיתית וגורם להם לחשוב שהוא חלק מהם. לא מתוך חולשה. ולא מתוך הסכמה. אבל יש כאן אסטרטגיה הוא מחכה לרגע המתאים לחשוף לכולם מה דעתו האמיתית. כשכלב משתיק את העם ואומר: "וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם?"

יהושע לא יכול לעשות זאת. כי מראש יודעים מה הוא רוצה לומר. רק כלב יכול להגיע לכזה רגע. זאת מעלה שאין בדרך של יהושע. היא פותחת דלתות שסגורות בפני מי שבא בעימות ישיר. מה גם שבדרך הזאת אין חשש בהתחלה שיזיקו אותו. ולכן על כלב משה רבנו לא מתפלל.

אבל יש במהלך הזה סיכון אמיתי, לא פיזי רוחני. אדם השווה זמן ממושך בסביבה קרה, גם אם כוונותיו טהורות, אם הוא לא מתנגד בקול הוא יכול להיות מושפע ממנה. הקרירות מחלחלת. הציניות משפיעה. האווירה חודרת פנימה. ומה שמתחיל כהצגה חיצונית יכול להפוך למציאות פנימית.

לכן כלב היה צריך ללכת חברון. רגע כזה שהוא מזכיר לעצמו מי הוא באמת, הוא הלך להתפלל שלא תאבד ממנו מהאש הפנימית.

ומהסיבה הזאת כתוב רק על כלב: "רוח אֶחָרָת עִמּוֹ". השבח אינו רק על כך שלא נפל בחטא. גם יהושע לא חטא. אבל השבח הוא על כך שכלב נשא בקרבו עולם פנימי של אמת, בזמן שכלפי חוץ נאלץ להיראות אחרת. הוא הצליח לחיות בתוך הסביבה עוינת.

המסר של החפץ חיים אינו שייך רק למדבר. זה ממש למעשה. כי אנחנו חיים בתוך עולם שמספר סיפור אחר מהערכים שלנו. יהיו רגעים שנצטרך ללכת כיהושע בגלוי, חזיתית באומץ, מול הרוחות המנשבות. מהלך כזה ממש יזמין לעג וביקורת. אבל זה מחירה הכבד - והמפואר - של אמת הבלתי מתפשרת.

אבל יש רגעים שאנחנו נפעל בתוך המרחב. בעבודה, בלימודים או במשפחה. זה דרך ראויה לא פחות אבל אז השאלה תהיה: "איפה החברון שלך?" איפה העוגן הרוחני שלך. מהו המקום שממנו אתה שואב את כוחך מי אתה באמת.

כי יש עולם בחוץ; להתעלם ממנו משמע להיכנע לו. כל אחד חייב למצוא דרך, או כיהושע בעמידה איתנה, או ככלב ברוח אחרת. אבל אם לא תפעל, האש שאיתה יצאת לדרך עלולה להיכבדת.

שני מרגלים אמת אמת

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

התורה מספרת על שני אנשים שעמדו מול אותו ניסיון, באותה שליחות ובאותה מציאות - יהושע בן נון וכלב בן יפונה. שניהם נשארו נאמנים לאמת, שניהם לא נפלו בעצת המרגלים, ובכל זאת אפשר לראות שלכל אחד מהם הייתה דרך שונה לחלוטין להתמודד עם האתגר.

בתורה כתוב שמשה שינה את ה' של הושע ליהושע כתפילה: י-ה יושיעך מעצת מרגלים". אבל למה משהו רבנו מתפלל רק על יהושע? וכי כלב לא היה שרוי באותה סכנה רוחנית?

אחר כך מסופר "וַיָּבֹא עַד חֶבְרֹן". וחז"ל מבארים שכלב הלך להשתטח על קברי האבות כדי לבקש רחמים שלא ייגרר אחר עצתם. אבל למה רק כלב - למה יהושע לא יצטרף אליו?

בסוף הפרשה הקב"ה אומר: "וַעֲבָדִי כָלֵב יַעֲקֹב הֵיטָה רֹחַ אֶחָרָת עִמּוֹ וַיִּמָּלֵא אֶחָרִי". לאיפה נעלם יהושע? הרי גם יהושע עמד באומץ מול המרגלים מתחילה ועד סוף.

החפץ חיים עונה דבר נפלא:

כאשר אדם נמצא בסביבה של דעות זרות והשפעות שליליות, עומדות בפניו שתי אפשרויות. אך לכל אחת מהן יש מעלה מיוחדת - וסכנה. הדרך הראשונה: חזית גלויה - שיטת יהושע. יהושע בחר בדרך של עמידה גלויה. הוא אינו מסתיר את עמדתו ואינו מנסה למצוא חן בעיני המרגלים. מהרגע הראשון ברור לכולם היכן הוא עומד. יש כאן מעלה - הנפש נשארת מוגנת. כאשר אדם אינו מתפשר ולא משחק משחק כפול, הוא שומר על הערכים שלו נקיים. הקרירות מהסביבה אינה חודרת פנימה.

אבל זה גם מסוכן, מי שעומד בגלוי על עקרונותיו מעורר התנגדות. הוא יכול בקלות להפוך למטרה. הסביבה יכולה להתלכד כנגדו ולנסות להזיק לו בגוף או ממון. ולכן משה רבנו מתפלל דווקא עליו: "י-ה יושיעך מעצת מרגלים". לא משום שיהושע חלש רוחנית, אלא משום שהוא נתון בסכנה מצד הסביבה. ובסוג עבודת השם שמתאימה לכוחות הנפש של יהושע הרי שהוא זקוק לשמירה מיוחדת. אבל יש גם את הדרך של כלב - רוח אחרת. הוא חושב שעימות חזיתי לא יביא תועלת.